

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/22-13929-018
Otsuse kuupäev	24. apr 2023
Komisjoni koosseis	Esimees Alar Urm, liikmed Anastasia Nezgovorova, Dain Maano Muru
Tarbija	
Kaupleja	rajavillane OÜ, 14573981
Tarbija nõue	330 euro hüvitamise nõue.
Asja läbivaatamise aeg	18. apr 2023

Resolutsioon:

1. Jätta avaldus rahuldamata.
2. Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu võib sama vaidluse läbivaatamiseks pöörduda maakohtusse.

Asjaolud:

Avalduse kohaselt tellis tarbija Jõelähtme rahvariide mustriga seeliku kangast vastavalt kaupleja poolt reklaamitud Jõelähtme mustriga kanganaidisele.

Kanga valmides selgus, et tegemist ei ole Jõelähtme mustri kangaga.

Tarbija on esitanud Eesti Rahva Muuseumi kuraatorite hinnangu, mille kohaselt on välja toodud kangatoonide erinevused,

Kuna kangas ei vasta Jõelähtme rahvariide mustrile, siis soovib tarbija lepingust taganeda ja kanga eest makstud raha tagastamist summas 210 eurot.

Lisaks nõuab tarbija lepingu mittevastavuse tõttu tekkinud kahju hüvitamist õmbelmise eest summas 120 eurot. Kokku on Tarbija nõue kauplejale 330 eurot.

Tarbija selgitab, et tema ostjana ei teadnud, et kaupleja ei müü ega reklaami oma Facebooki lehel õiget Jõelähtme triibustikuga kangast. Sellekohast viidet ei olnud kodulehel siis ja ei ole ka praegu. Selle eest ei hoiatanud kaupleja Messengeri vestluses tellimuse esitamisel.

Soovides valmistada Jõelähtme kihelkonna seelikut, ei olnud tarbija kanga ostmise ajal teadlik, et kaupleja poolt reklaamitud Jõelähtme triibustik on tegelikkuses nende poolt Helmi Kurriku 1938.a. aastal ilmunud „Eesti Rahvarõivad“ oleva Jõelähtme triibustiku ainetel valminud stiliseeritud kangas.

ERM- i poole pöördus tarbija augustis 2022. Pöördumise eesmärk ei olnud kontrollida seeliku triibustiku korrektsust. Eesmärk oli saada oma valdkonna ekspertidelt soovitusi, kuidas jätkata olemasolevate esemete põhjal rahvariide komplekti täiendamist. Näiteks kas on võimalik olemasolevale seelikule lisada käised ja tanu või hoopis liistik. Kas saab kanda nii kingi kui pastlaid. Kuna erinevate sajanditest pärit rahvariide komplekti osasid ei panda kokku, siis

need on vaid mõned küsimused, mille kohta soovisin vastust ERM-ist. ERM-ist tuli aga ebameeldiv üllatus, kui selgus, et triibustik ei olegi Jõelähtme oma.

ERM- i eksperthinnangu viimases lauses on selgelt kirjas, et: „ Seega ei oska me soovitada rahvatantsurühmale selle seeliku juurde Jõelähtme kostüümina kantavaid rõivaosasid – peakatet, käiseid jne. „ERM-i hinnangus on toodud välja kuidas tuleb taoliste pildi järgi seelikute kudumisel käituda. Antud juhul ei ole küsimus ainult valede värvitoonide kasutamisel vaid ka triibustiku rütm on vale. ERM-i poolt on koostatud väga põhjalik hinnang. Tuues välja nii vead kaupleja poolt Jõelähtme kanga nime all reklaamitavas ja müüdavas kangas kui ka see kuidas hävinuid kangaid peaks valmistama.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja küsis tarbijalt enne tellimuse täitmisele asumist Facebooki vestluses tellitava kanga värvide kohta, millele tarbija vastust ei andnud. Tarbija saatis Jõelähtme seelikust pildi, kuid sealt polnud võimalik triibustikku ega värve tuvastada.

Kaupleja tegi ja saatis tarbijale omapoolse näidise, millega viimane oli nõus ja mille järgi valmistatigi kangas, mis tarbijale üle anti.

Tarbija selgitustest nähtub, et ta käis ERM-is näitamas sellest kangast tehtud sellikuid, mille kaupleja tootis. Enda näidise õigsust Tarbija ERM-is ei kontrollinud ning kui pidada õigeks Peeter Piiri 04.10.2022 koostatud võrdlushinnangut, siis ei saanud olla õige ka tarbija poolt kauplejale esitatud näidis. Seega tarbija ei ole tõendanud, et kaupleja poolt toodetud kangas erines oluliselt tema poolt esitatud näidisest.

Kaupleja Facebooki kodulehel on rahvariide kangaste näidised olemas, mida tarbijal oli võimalik lasta kontrollida juba enne tellimuse esitamist. Rahvariide kangaste näol ei ole tegemist kindla sortimendiga, mida valmistoodanguna laost müüakse. Kõik kangad toodetakse vastavalt tellijaga eelnevalt kooskõlastatud tingimuste ja näidiste alusel. Peeter Piiri arvamus on asjakohaselt öeldud, et Jõelähtme originaalseelik, esemenumbriga ERM 4711, on II maailmasõjas kaduma läinud ning ainus olemasolev näidis on Helmi Kurriku 1938 aastal ilmunud raamatus „Eesti Rahvarõivad“ värvifoto XII 6. Paraku on see foto viletsa kvaliteediga ning ilmselt on see foto tehtud juba kantud-kulunud seelikust, kus algsed värvitoonid on pesus muutunud ja segunenud, mis võimaldab neid värve mitmetel erinevatel viisidel tõlgendada. Kaupleja oli sellest teadlik, mistõttu ta küsis tarbijalt konkreetseid värvitoone jms. Olgu märgitud, et ka ERM ei anna antud kanga kohta konkreetset näidist ja värvikoode, vaid piirdub üldise tõlgenduse ja hinnanguga, seega on ta võrdväärne tõlgendaja kauplejaga.

Õiguslikust aspektist vaadatuna on tarbija sõlminud kauplejaga mitte müügi- vaid töövõtu lepingu, kuivõrd toode valmistati tarbijaga eelnevalt kooskõlastatud juhiste järgi.

Tarbija on ise käitunud lepingusuhtes hooletult. Esmalt ei näidanud ta üles piisavat hoolsust tellimuse esitamisel ega esitanud temalt küsitud andmeid. Kui tarbija soovis tellida kanga valmistamise täpselt ERM-i juhiste järgi, siis oleks ta pidanud sellest kauplejat teavitama ning juba tellimise etapis need juhised ERM-ist hankima ja kauplejale esitama või viimasel need juhised hankida laskma.

Antud juhul võttis tarbija kanga vastu ja lasi sellest juba seelikud valmis õmmelda ja alles seejärel otsustas ta neid seelikuid ERM-is näidata, mis kinnitab, et ta oli kaupleja poolt toodetud kangaga rahul. Kui tarbija oleks olnud põhjust toodetud kanga tunnistada

ebakvaliteetseks ning eelnevalt antud juhistega vastuolus olevaks, oleks tal olnud õigus VÕS § 646 lg 1 alusel nõuda uue kanga kudumist, mille korral oleks Kauplejal tekkinud õigus nõuda VÕS § 646 lg 3, esimese lause alusel puudustega töö tagastamist. Antud juhul on tarbija kanga juba ära rikkunud, lastes sellest seelikud õmmelda, mistõttu ei pea kaupleja enam nõustuma selle tagasi võtmisega. Kaupleja ei leia, et ta oleks tarbijatöövõtulepingut rikkunud, seepärast ei nõustu ta ka mingit kahju hüvitama.

Komisjoni põhjendus:

Pooled sõlmisid töövõtulepingu.

Esitatu kohaselt täitis kaupleja lepingu ning tarbija võttis töö vastu ja tasus selle eest.

Tarbija asus vastuvõetud tööd kasutama, mis on vastavalt VÕS § 637 lg 4 käsitatav töö vastuvõtmisena.

Tulenevalt komisjonile esitatust valmistati kangas tarbija juhiste kohaselt. Poolte sõlmitud leping ei piiritlenud, et kaupleja pidi kooskõlastama valmistatava kanga kolmanda isikuga, esitatu kohaselt võis ja pidi kaupleja valmistama kanga tarbija juhiste kohaselt, kauplejal ei olnud kohustust konsulteerida kolmanda isikuga.

Tarbija esitatu kohaselt oli tal erihuvi saada väga konkreetse mustri ja värvitoonidega kangas, mille näidist ei ole ja mille autentsust saab kinnitada vaid kolmas isik. Sellises olukorras pidanuks tarbija sellisest soovist kauplejale teada andma ja see oleks tulnud lepingus fikseerida. Lepingu täitmise vastuvõtmise järel ei saa kolmandale isikule tuginedes asuda muutma lepingutingimusi. Tarbija esitatu põhjal ei ole võimalik väita, et pooled sõlmisid lepingu autentse Jõelähtme kanga valmistamiseks.

Komisjon nõustub kauplejaga, et tarbija oleks kanga vastuvõtmise järel pidanud kohe selle vastavust kontrollima ja puudusest teatama, mitte sellest tooteid valmistama. Puuduse avastamisel oluks õigus VÕS § 646 lg 1 alusel nõuda uue kanga kudumist.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Alar Urm

/allkirjastatud digitaalselt/

Anastasia Nezgovorova

/allkirjastatud digitaalselt/

Dain Maano Muru

/allkirjastatud digitaalselt/